

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma:Pfv.IV.21.013/2017/4.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Mészáros Mátyás bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Kincses István Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kincses István ügyvéd)

Az alperes:

alperes neve

Az alperes képviselője:

OBH Jogi Képviselési Osztály (ügyintéző: dr. Sütő Krisztina jogtanácsos)

A per tárgya:

bírósági jogkörben okozott kár

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél/felek:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.109/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Balassagyarmati Törvényszék 25.P.20.721/2017/37.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 35.000 (azaz harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (azaz hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes ... alperes munkáltatóval szemben a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságon folyamatban volt munkaügyi perében többek között annak megállapítását kérte, hogy az alperes munkáltató megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, mert munkabére jelentős mértékben alacsonyabb volt, mint a vele hasonló munkakörben dolgozó vezetőké. Elszámolási igényét a Munka Törvénykönyvének 5. §-ra és 142/A. §-ra kérte alapozni.
- [2] A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság a felperes ezen keresetét elutasította. Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 19. § (1) és (2) bekezdése alapján egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett félnek kell bizonyítani, hogy hátrány érte és a jogsértéskor rendelkezett 8.§-ban meghatározott valamely tulajdonsággal. Ennek bizonyítása után a másik felet terheli annak bizonyítása, hogy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, vagy az adott jogviszony tekintetében nem volt kötelező megtartania. Ebből következően arra az álláspontra helyezkedett, hogy ott a felperesnek kellett azt bizonyítania, hogy munkabére lényegesen kevesebb volt az alperesnél vele egyenértékű munkát végző személyek munkabéréénél. A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy a felperes munkája néhány hasonló elemtől eltekintve az elvégzett munka természetére, minőségére és különösen a vezetői felelősségre figyelemmel nem volt egyenértékű a felperes által megnevezett egységvezető munkájával. A felperes a munkaügyi perben kifogásolta az általa vezetett laboratórium teljesítményének elszámolását és a munkabére ez alapján történő megállapítását is. Az első fokon eljáró munkaügyi bíróság úgy ítélte meg, hogy ezeket az állításokat a felperes nem tudta bizonyítani.
- [3] Az elsőfokú munkaügyi ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be. Az egyenlő bánásmód megsértése körében előterjesztett kereseti kérelmével kapcsolatban előadta, hogy az eljáró bíróság helytelenül állapította meg a bizonyítási terhet és szerinte nem indokolták meg, hogy az ő munkája miért nem volt egyenértékű más laboratórium vezetőkével.
- [4] A Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kérdéses kereseti kérelmek tekintetében a tényállás megállapításánál a bizonyítékokat megfelelően értékelte és a levont következtetései is helytállóak. Azt is megállapította a munkaügyi bíróság a hátrányos megkülönböztetés tilalmának megsértésére alapozott kérelmet az elbíráláskor hatályos jogszabályok alapján bírálta el.
- [5] A Pest Megyei Bíróság munkaügyi perben hozott jogerős ítélete ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Ezt a kérelmét a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő

leteltét követően benyújtott kiegészítésében bővítette azzal, hogy nem fogadható el, hogy a jogerős ítélet azon indokolása, hogy az ügy érdemi elbírálására nem volt hatása a munkaügyi bíróság azon eljárásának, miszerint a felperes hátrányos megkülönböztetésére vonatkozó keresetét a Munka Törvénykönyvének 5. § és 142/A. § rendelkezéseinek az elbíráláskor hatályos előírásai alapján vizsgálta azért, mert az egyenlő bánásmód követelménye tartalmazza a hátrányos megkülönböztetés tilalmát is.

- [6] A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság jogerős ítéletét hatályában fenntartotta. Kifejtette, hogy a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróság a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani, ami azt is jelenti, hogy a kérelem utólagos kiegészítésére nincs mód. A Legfelsőbb Bíróság a munkaügyi felülvizsgálati eljárás keretében megállapította, hogy a hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód megállapítása iránti kérelem körében tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy a bérezés szempontjából nem az egyes szervezeti egységek helyzete, hanem a munkakörök, a munkaköri leírások az irányadók. A Legfelsőbb Bíróság kiemelte, hogy a kérdéses jogszabályok helytálló értelmezésével állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az egyes szervezeti egységek nem voltak azonos helyzetben, az osztályvezetők feladatai a velük szemben támasztott elvárások, a munkaköri leírások azonossága mellett sem voltak egyformák, az ezért járó munkabér összege önmagában nem alapozta meg a hátrányos megkülönböztetés megállapíthatóságát.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes keresetében azt kérte, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén az alperest kötelezze 29.088.597 forint és kamatainak megfizetésére. Ebből az összegből az előzményi ügy perköltsége 724.720 forint tőke és kamatai; a közvetett hátrányos megkülönböztetésből származó elmaradt munkabére és közúti baleset nyomán gépjármű felelősség biztosítás alapján „ereje megfeszítése” címén járó, az elmaradt munkabér 40 %-nak megfelelő mértékű elmaradt járadék összege 22.218.319 forint tőke és kamatai, a közvetett hátrányos megkülönböztetések következtében elmaradt nyugdíja 6.145.558 forint tőke és kamatai. Ezen túlmenően az elmaradt nyugdíj kompenzálására 2015. január 1. napjától a 2004-ben esedékes összegű havi nyugdíj különbségnek a nyugdíjemelések százalékában évente megnövelt összegű havi járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Fenntartással élt egyéb nem vagyoni kárai érvényesítésére. A követelés jogalapjaként megjelölte a Pp. 2. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, a Ptk. 339. § (1) bekezdését, valamint a 349. § (1) bekezdését. A kereset szerint az alapperben eljáró valamennyi bíróság súlyos jogsértést követett el azzal, hogy az Ebktv-re azaz olyan jogszabályra alapozta a bizonyítási teher kiosztását, amely jogszabály a hátrányos megkülönböztetés vonatkozásában 1996 és 2003 között még nem létezett. ezért a

felperes szerint ezzel az alperes részéről „bíróági műhibát” követtek el. Álláspontja szerint helytelenül állapították meg a tényállást és téves az ítéletek indokolása is. A felperes szerint az eljáró bíróságok pontos bizonyítékokat mellőztek érdemi indokolás nélkül, ezek közül egy megjelölt szabvány, illetve egy úgynevezett minőségpolitikáról kiadott irat felülírta valamennyi tanú állítását.

- [8] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte. Előadta, hogy a munkaügyi perekre vonatkozó speciális eljárási szabályok sem követelik meg az úgynevezett nemleges bizonyítást. Álláspontja szerint az eljáró elsőfokú bíróság elvégezte a rendelkezésre álló bizonyítékok tényállás megállapításához szükséges mérlegelését, amely kiterjedt a munkaszerződések és a tanúvallomások értékelésére, a bíróság rögzítette, hogy a tanúvallomásokkal és a kreatív bizonyítékokkal szemben kellett volna a felperesi bizonyítást felajánlani, amelyeknek nem tett eleget. Hivatkozott arra is, hogy a bizonyítási teherrel kapcsolatos jelen perbeli kifogásait a felperes már a Kúria előtt is előadta, ennek ellenére a Kúria a munkaügyi perben hozott jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a kártérítési per nem új jogorvoslati fórum, a bizonyítási teherrel kapcsolatos kérdésekben, valamint a bizonyítékok értékelése körében az alapperben eljáró bíróságok állást foglaltak, azt a jelen perben nem lehet ismételtén értékelni.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében elutasította. Megállapította, hogy az alapperben első fokon eljáró bíróság a jogvita az elbírálás idején hatályos szabályok szerint bírálta el, vagyis a Munka Törvénykönyve 5. §-nak a 2004. január 27. napjától hatályos szövege, valamint az Ebktv. 19. §-a szerint. A bizonyítási terhet ezen rendelkezéseknek megfelelően osztotta ki és ennek megfelelően hívta fel a feleket bizonyítási kötelezettségük teljesítésére. Az alapperben nem arról volt szó, hogy az ott eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy a jogvita elbírálására mely időpontban hatályos jogszabályokat kell alkalmazni, mert ebben a kérdésben állást foglaltak. A felperes fellebbezése és felülvizsgálati kérelme folytán másodfokon és a felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság is rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott szabályok voltak irányadóak a jogvita elbírálására. Megjegyezte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Munka Törvénykönyve 5. §-nak a keresetlevél benyújtásakor hatályos (8) bekezdéséből nem következik az, hogy a felperesnek a hátrányt nem kellett volna bizonyítania.
- [10] Külön kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a jelen kártérítési perben nem lehetséges, hogy a felperes az alapperben eljáró bíróságoktól eltérő álláspontját kikényszerítse és a kártérítési

perben eljáró bíróság nem is vizsgálhatja felül a munkaügyi bíróság szakmai állásfoglalását az alkalmazandó jog vonatkozásában. A kártérítési per tárgya kizárólag az lehet, hogy az alperes megvalósított-e olyan jogszabálysértést, amely kirívóan súlyosnak minősül. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása megállapította, hogy a munkaügyi perben eljáró bíróságok érdemben megindokolták, hogy miért az általuk alkalmazott szabályokat vették figyelembe, a bizonyítási teher kiosztása is megfelelő volt. Az alperes nem valósított meg az alkalmazandó jog meghatározása során kirívó jogszabálysértést. Az elsőfokú bíróság nemhogy kirívó, de semmilyen jogsértést nem tudott megállapítani, mert hiányzott a felperesi követelés jogalapja, mint a kártérítés egyik feltétele. Önmagában az, hogy a munkaügyi perben eljáró bíróságok a felperesével ellentétes jogi álláspontot foglaltak el, nem minősül jogellenesnek.

- [11] Az elsőfokú bíróság nem tartotta alaposnak azt a felperesi előadást sem, hogy azáltal következett volna be jogsértés, hogy a tényállás megállapítása során a munkaügyi perben eljáró bíróság két okirati bizonyítékot mellőzött volna. Az alapperben megállapította, hogy a felperes nem tett eleget jogorvoslati kötelezettsége kimerítésének, mert az alapperben hozott elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében nem sérelmezte ezen bizonyíték-mellőzést. A perben az ügy ura a felperes, a bíróságnak ítéletében azokra a felvetésekre kell reagálnia, amelyet a felperesek keresetében érvényesít. A másodfokon eljáró bíróság, illetve a Legfelsőbb Bíróság a munkaügyi perben a fellebbezés és a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül az elsőfokú, illetve a jogerős ítéletet. Kifejtette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Ptk. 349. §-a mellett a Pp. 2. §-a alapján sem alapos a felperes keresete, mert nem sérült a felperesnek a tisztességes eljáráshoz fűződő joga sem.
- [12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részét pedig helybenhagyta. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 120.000 forint fellebbezési illetéket. A másodfokú bíróság a perben eldöntendő kérdésnek azt minősítette, hogy az alperes kirívóan súlyos jogsértést valósított-e meg és a felperesnek ezáltal kárt okozott-e azzal, hogy eljárása során a felperes által állított 1996. és 2003. év közötti időszakban bekövetkezett sérelmére a 2004. január 27-én hatályba lépett 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) rendelkezéseit alkalmazta. A Munka Törvénykönyve 5. §-nak rendelkezései helyett; illetve súlyos jogsértést valósított meg azáltal, hogy az alapperben a felperes által hivatkozott két okirati bizonyítékot a bizonyítékok közül indoklás nélkül mellőzte. Ezt követően a másodfokú bíróság az 1996 és 2001. június 30. közötti időben hatályos jogszabályokat, valamint a 2001. július 1. és 2004. január 26. napja között hatályos jogszabályokat ismertetette. Azt is rögzítette, hogy a felperes a munkaügyi perben keresetét 2004. január 10-én

terjesztette elő, a hátrányos megkülönböztetésre a felperes csak 2004. június 17-én benyújtott beadványában hivatkozott és 2004. június 29-én tartott tárgyaláson terjesztette elő azon kártérítési keresetét, amelynek jogalapját abban jelölte meg, hogy ő nem egyenlő bánásmódban részesült a többi vezető beosztású dolgozóval. A jogerős ítélet ezt követően részletesen ismertetette a Munka Törvénykönyve vonatkozó rendelkezéseit annak 2004. január 27-től hatályos szövege szerint, valamint az Ebktv. rendelkezéseit.

- [13] A jogerős ítélet a felperes jogsérelmét abban foglalta össze, hogy szerinte az Ebktv. a bizonyítási terhet megfordította a Munka Törvénykönyve rendelkezéseihez képest és annak következtében, hogy az alperes az alapperben az Ebktv. rendelkezéseit, valamint a Munka Törvénykönyve 2004. január 27. napjától hatályos 5.§-ának rendelkezéseit alkalmazta, a felperest kötelezte bizonyításra. A vizsgált időszakban a munkáltatót terhelte volna annak bizonyítása, hogy nem követett el hátrányos megkülönböztetést. A jogerős ítélet megállapítása szerint a fordítottan kiosztott bizonyítási teher volt olyan súlyos jogalkalmazási hiba a felperes szerint, amely a felperes részére kárt okozott.
- [14] A másodfokú ítélet szerint a felperes tévesen értelmezte a jogszabályi rendelkezéseket, mert a hatályos szabályok szerint a felperest terhelte az őt ért hátrány bekövetkezése tényének bizonyítása. A jogerős ítélet szerint a felperesnek az alapperben akkor is bizonyítani kellett volna a hátrány bekövetkezését az alperes a felperes által sérelmezett Ebktv. helyett a Munka Törvénykönyvének a 2001. július 1. napjától hatályos rendelkezését alkalmazza. A hátrányt szenvedett fél bizonyítási kötelezettségét tehát nem a 2004. január 27-én hatályba lépett Ebktv. 19. § teremtette meg, hanem az azt megelőzően hatályos Munka Törvénykönyve szabályai szerinti is fennállt ez a bizonyítási kötelezettség. A jogerős ítélet indokolása szerint tehát az Ebktv. 19. §-nak új szabályai lényegében nem módosították azt a bizonyítási szabályt, amely szerint a felperesnek az őt ért hátrány bekövetkezését bizonyítania kell. Ehhez képest a felperesnek a jogvita elbírálása idején hatályos jogszabályok alkalmazása nem okozhatott hátrányt. Az ügy érdemi elbírálására tehát nem volt hatása annak, hogy az elsőfokú munkaügyi bíróság a felperesnek a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó kereseti kérelmét az elbíráláskor hatályos Munka Törvénykönyv 5. §-a és 142/A. §-alapján bírálta el.
- [15] A jogerős ítélet indokolása érdemben osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdésének második fordulataiban megállapított korlát miatt a felperes a jelen perben nem hivatkozhat arra, hogy az alapperben eljáró bíróságok két okirati bizonyítékot mellőztek a mellőzés indokolása nélkül. A jogerős ítélet elemezte azt, hogy a felperes előző beadványaihoz összesen 91 darab okirati bizonyítékot csatolt és ezek közül kettő darab okirati bizonyítékként történő mérlegelésének hiányát sérelmezte, akkor ezt fellebbezésében egyértelművé kellett volna

tennie.

- [16] A jogerős ítélet nem találta megalapozottnak a felperesnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre vonatkozó fellebbezési kérelmét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen döntött akkor, amikor a rendelkezésre álló munkaügyi iratok alapján a tényállást aggálytalanul megállapíthatónak találta és mellőzte az alapperben eljáró bírói tanácsok tagjainak tanúkénti meghallgatását, mert azoktól további érdemi információ nem volt várható. A jogerős ítélet indokolása szerint az alapperben eljáró bíróságok kellő módon megindokolták, hogy a tanúk meghallgatását miért mellőzték és ezt miért tették. Külön rögzítésre került, hogy a másodfokú eljárásban a felperes a keresetét 1.500.000 millió forintba leszállította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljáró bíróságok új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagosan olyan kérelmet terjesztett elő, mely szerint a Kúria „közbenső ítélet jelleggel” állapítsa meg az alperes kártérítési felelősségének fennállását, majd saját maga folytassa le az összecszerűség vonatkozásában a peres eljárást, ítélje meg a munkaügyi perben előterjesztett követelést szükség esetén szakértő bevonása mellett. A felperes álláspontja változatlanul az volt, hogy a munkaügyi perben eljáró bíróságok „műhibát” követtek el akkor, amikor az Ebktv. bizonyítási szabályait alkalmazták annak hatályba lépése előtti időre nézve, illetve a bizonyítás körében nem vették figyelembe okirati bizonyítékként az általa bejelentett szabványt, illetve munkáltatója úgynevezett minőségpolitikáját. Az alperes változatlanul kifogásolta azt a bírói gyakorlatot is, amely csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés esetén teszi lehetővé a közigazgatási (bírósági) jogkörben okozott kár megállapítását. Változatlanul azzal érvelt, hogy hibás jogalkalmazás, a bizonyítási teher hibás kiosztása és a bizonyítékok helytelen értékelése történt, és ennek következményeként a lefolytatott eljárás, illetve bizonyítás nem felelt meg a tisztességes eljárás követelményének. Az alperes szerint teljesen egyértelmű az, hogy a 2004. január 26-ig terjedő időszakig egyértelműen a munkáltatón volt annak bizonyítási terhe, hogy nem sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét, felperes szerint a bizonyítási teher vonatkozásában a másodfokú bíróság „cinikus” álláspontot foglalt el.
- [18] A felperes megsértett jogszabályként jelölte meg az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdését, XV. cikkét, XXIV. cikkét és XXVIII. cikkét továbbá hivatkozott a jogalkotásról szóló törvények megsértésére, amelyek kifejezetten tilalmazzák a visszamenőleges jogalkalmazást.
- [19] Kérelmében előadta: az általa konkrétan megjelölt bizonyítékok

„elhallgatása” súlyos sérelmet jelentett (MSZ-EN-ISO/ECM 17025 szabvány, 2002. április 2-i minőségpolitika).

- [20] Előadta, hogy az alapperi fellebbezésben hivatkozott a korábbi 34., 43. és 56. sorszámú beadványára, a 34. sorszámú beadványban pedig kifejezetten hivatkozott a szabványra és a minőségpolitikára is. Kiemelte, hogy az általa vezetett labor működési feltételeit nem rendezték a szabványnak megfelelően, a minőségpolitikában pedig a szabványnak megfeleléseket deklarálták. Az alperes szerint számára hátrányos helyzetet az teremtett, hogy a labor számára piacmentességet garantáltak, ugyanakkor a valóságban piaci körülmények között helyezték és ennek megfelelően számoltak el. Az alperes változatlanul sérelmezte azt, hogy az eljárás bírósága nem hallgatta meg tanúként jelen per keretei között a munkaügyi per bírót, mert álláspontja szerint az eljárás bírójának tudniuk kell magyarázatot adniuk arra, hogy miként mérlegelték a bizonyítékokat és úgymond miért „hallgatták el” az általa megjelölt két okiratot. A felülvizsgálati kérelem számos európai döntést ismertetett a visszamenőleges jogalkalmazás tilalmát illetően.
- [21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte jogtanácsosi munkadíjat igényelt. Előadta, hogy a 1.500.000 forintot meghaladó rész elutasítása jogerőre emelkedett, ezért eleve nem lehet visszatérni az összegszerűsége a másodlagos felülvizsgálati kérelemnek megfelelően. Álláspontja szerint a felperes összekeveri az alapeljárás kritikáját a jogerős ítélet bírálatával. Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet megfelel a jogszabályoknak. Ilyen eljárás nem az alapper új jogorvoslati fóruma.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [23] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A Kúria szerint ez a rendelkezés alapvetően kizárja a másodlagos felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálatát, vagyis jogszabályi tilalom folytán eleve nem lehetséges „közbenső ítélet jellegű” döntést követően az összegszerűség vonatkozásában a Kúria előtt bármiféle bizonyítás lefolytatása, szakértői bizonyítás alkalmazása. A Kúria ezért a másodlagos felülvizsgálati kérelmet további érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [24] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [25] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely

alkotmányos értékvédelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. A XV. cikk (1) bekezdése szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. A (2) bekezdés szerint a Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési, vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A XXIV. cikk szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. A (2) bekezdés értelmében mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

- [26] Az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 339. § (1) bekezdése értelmében aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A 349. § (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsultak a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A (3) bekezdés szerint ezeket a szabályokat kell alkalmazni a bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre is, ha jogszabály másként nem rendelkezik.
- [27] A Kúria szerint a felperes felülvizsgálati kérelmében is alaptalanul kritizálta az egyértelmű és következetes bírói gyakorlatot abban a vonatkozásban, hogy a bíróságok csak akkor látják megállapíthatónak az államigazgatási, bírósági jogkörben okozott kár jogalapját, ha a bíróságok jogalkalmazási, jogértelmezési tévedése a mérlegelési tevékenységen kívül esik, kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés történik. Felróható magatartás a bírói gyakorlat szerint akkor állapítható meg, ha jogértelmezésre nem szoruló, egyértelmű jogszabályi rendelkezés megsértése történik. A számos eseti Kúriai döntésben is kifejezésre jutó egyértelmű gyakorlat megfelelően tartja fenn a bírói mérlegelés, értelmezési lehetőség szabadságát.
- [28] A felülvizsgálati eljárásban általánosan érvényesül a felülmérlegelés tilalma. Ez azt jelenti, hogy nincs helye a bizonyítékok ismételt értékelésének és egybevetésének, ez alól kivételt csak az jelent, ha a bizonyítékok korábbi értékelése kirívóan okszerűtlen, vagy nyilvánvalóan ellentétes a logika alapvető szabályaival. A jelen esetben a Kúria ilyen körülményt nem észlelt.
- [29] A Kúria szerint a jogerős ítélet megfelelő részletességgel kifejtette azt, hogy miért nem történt érdemben tévedés bizonyítási teher kiosztását illetően, mert a bekövetkezett hátrány bizonyítása nem csupán az Ebktv. alapján a Munka Törvénykönyve 5. § és 142/A.

§-a szerint is a felperest terhelte. A Kúria szerint tehát a jogerős ítélet mindenben eleget tett indokolási kötelezettségének is. Azt is jogszabálysértés nélkül, helytállóan indokolta a jogerős ítélet, hogy miért nem volt figyelembe vehető a felperes által kiemelt két okirati bizonyíték.

- [30] A Kúria szerint azt is helytállóan tartalmazta a jogerős ítélet, hogy a bírósági jogkörben okozott kár iránti perben nem a jogerős, sőt a Legfelsőbb Bíróság által is felülbírált munkaügyi perben hozott határozattal szembeni újabb jogorvoslati lehetőségről van szó, illetve a bírósági jogkörben okozott kár vizsgálata körében nem a munkaügyi perben hozott határozat tartalmi felülvizsgálata vagy újratárgyalása zajlik.
- [31] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül, helytállóan utasította el a felperes keresetét, ezért a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [32] Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés, XV. cikk, XXIV. cikk, Alaptörvény XXVIII. cikk, 1992. évi XXII. törvény (Munka Törvénykönyve) 5. § és 142/A. §, 2003. évi CXXV. törvény 8. § és 19. §, Pp. 78. §, 164. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 275. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés

Záró rész

- [33] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét tárgyaláson kívül bírálta el. A felperes pervesztés lett, ezért köteles a felülvizsgálati eljárás költségeinek viselésére. Miután összegszerűséget nem jelölt meg a Kúria az általános pertárgyértéket vette figyelembe (700.000 forint). A perköltségként az alperesi képviselő (jogtanácsos) munkadíja és a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték merült fel, amelynek viselésére a felperes köteles.

Budapest, 2018. április 18.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros Mátyás bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző